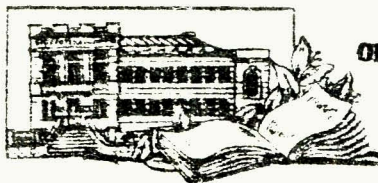

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

ДЕРЖАВНА
ОРДЕНА ТРИКОЛОРОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРІ
РЕСПУБЛІКАНСЬКА БІБЛІОТЕКА
УРСР імені КІРС

О Т Л Е З Д

НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ
В ГАЛУЗІ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА,
ТЕОРІЇ БІБЛІОГРАФІЇ
ТА ІСТОРІЇ КНИГИ В УКРАЇНСЬКІЙ РСР
ЗА 1971-1975 рр.

КИЇВ 1976

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ДЕРЖАВНА ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА РЕСПУБЛІКАНСЬКА
БІБЛІОТЕКА УРСР імені КПРС

Відділ науково-дослідної роботи

О Г Л Я Д

науково-дослідної роботи в галузі бібліотекознавства,
теорії бібліографії та історії книги в Українській РСР
за 1971-1975 рр.

Київ - 1976

Склали: Л.І.ВОВЧЕНКО, А.М.МАКАРОВА,
В.П.ТКАЧЕНКО

Літ,ред.: К.Д.Батура

Огляд складений на підставі
матеріалів великих наукових бібліотек
та інститутів культури Української РСР
за провідними темами науково-дослідної
роботи, які увійшли в зведений коорди -
наційний план.

В с т у п

Огляд знайомить бібліотечну громадськість з станом, тенденціями і перспективами розвитку науково-дослідної роботи з актуальних питань бібліотекознавства, теорії бібліографії та історії книги в Українській РСР і сприяє координації цієї роботи.

Рішеннями XXV з'їзду КПРС¹ та XXV з'їзду Компартії України² передбачено дальший розвиток науки. Поставлені завдання підвищити ефективність і якість наукових досліджень, прискорити їх впровадження в життя.

Це вимагає глибокого аналізу науково-дослідної роботи за роки дев'ятої п'ятирічки та накреслення шляхів її дальшого розвитку.

Роки дев'ятсї п'ятирічки були важливою віхою в становленні науково-дослідної роботи в галузі бібліотекознавства, теорії бібліографії та історії книги в республіці, спрямованої на виконання завдань, накреслених XXIV з'їздом КПРС.

У ці роки було завершено декілька крупних регіональних досліджень, зокрема "Книга і читання в житті сучасного села", "Централізація бібліотечного обслуговування населення", "Закономірності формування книжкових фондів наукових бібліотек", "Удосконалення системи поточної бібліографічної інформації по техніці в республіці" тощо.

Зміцніли зв'язки наукових бібліотек республіки з методичними бібліотечними центрами Союзу РСР. Республіканські, нау-

1 Матеріали XXV з'їзду КПРС. К., Політвидав України, 1976. 283 с.

2 Матеріали XXV з'їзду Комуністичної партії України. К., Політвидав України, 1976. 182 с.

кові бібліотеки, вузи культури беруть участь у проведенні ряду значних загальносоюзних досліджень: "Книга і читання в житті радянського села", "Перспективи розвитку фондів наукових бібліотек", "Поточні надходження та їх використання в масових бібліотеках республіки", "Рекомендаційна бібліографія як засіб керівництва читанням", "Бібліотека і наукова інформація".

Дальшого удосконалення набули організація і управління науково-дослідною роботою. При Міністерстві культури УРСР створено Раду по координації науково-дослідної роботи та проблемні Ради, які систематично розглядають зведені річні та перспективні плани науково-дослідної роботи, стан ведення проблем, питання поліпшення координації науково-дослідної роботи тощо /1/.

У республіканських і великих наукових бібліотеках створені спеціальні науково-дослідні відділи, сектори, основними функціями яких є організація і проведення досліджень, надання методичної допомоги, координація науково-дослідної роботи.

Розроблені документи, ^{що} регламентують науково-дослідну роботу республіканських, наукових бібліотек /2/.

Відбувається процес концентрації сил на розробку найбільш важливих проблем, вирішення яких має першорядне значення для дальшого розвитку бібліотечної справи. Значна заслуга в цьому належить Міністерству культури УРСР, яке на першому етапі цієї роботи визначило провідні теоретичні проблеми для розробки державним республіканським бібліотекам; скоординувало роботу наукових бібліотек та інститутів культури, визначивши спеціальною постановою головні організації, які відповідають за розробку основних, найбільш важливих проблем бібліотекознавства і теорії бібліографії /2/. Важливим документом на цьому етапі став "Зведений перспективний план науково-дослідної роботи великих бібліотек і бібліотечних вищих університетських закладів Української РСР на 1971-1975 рр" /3/, що визначив

головні напрямки розвитку бібліотечної науки і теми, дослідження яких має великий теоретичний і практичний інтерес.

Матеріал огляду поданий у розділах відповідно до чотирьох комплексних актуальних напрямків досліджень, зокрема: виявлення природи, змісту і соціальних умов формування читацьких інтересів, вивчення професіональних бібліотечно-бібліографічних запитів наукових працівників і спеціалістів народного господарства та культури; систем^а удосконалення бібліотечного обслуговування; проблема "Бібліотека та інформація"; загально-теоретичне бібліотекознавство та історія бібліотечної справи.

В огляд включені головні проблеми, які відображені в зведеному плані науково-дослідної роботи з питань бібліотекознавства, теорії бібліографії та історії книги на 1971-1975 рр.

Аналізувалися опубліковані і неопубліковані матеріали за результатами досліджень /монографії, збірники статей, окремі публікації, дисертації, матеріали наукових конференцій і т.ін./.

Більш детальний аналіз науково-дослідної роботи обласних бібліотек буде вміщено в методичних матеріалах на допомогу бібліотекам республіки "Робота бібліотек України системи Міністерства культури в 1974-1975 роках".

Книга і читання в житті радянського суспільства

Одним із головних напрямків науково-дослідної роботи з питань бібліотекознавства в роки дев'ятої п'ятирічки були дослідження соціологічного характеру. Вони проводилися за такими темами: "Книга і читання в житті сучасного села", "Запити та інтереси дітей в галузі книги і читання, їх формування і задоволення в умовах сучасного села", "Бібліотека і соціалістичний виробничий колектив", "Підвищення рівня керівництва читанням дітей", "Ефективність рекомендаційної бібліографії в

керівництві читанням", "Роль вузівської бібліотеки в поліпшенні самостійної роботи студентів" та ін.

Державна республіканська бібліотека УРСР імені КПРС в 1971-1972 роках вперше на Україні провела комплексне соціологічне дослідження "Книга і читання в житті сучасного села". Основні положення програми і документація дослідження були схвалені проблемною Радою "Книга і читання в житті радянського суспільства" /4/.

Мета дослідження - вивчення ролі та місця книги і бібліотеки в житті сучасного села, в системі засобів масової інформації і пропаганди; аналіз читання, читацьких інтересів і запитів сільського населення, мотивів читання і критеріїв оцінки літератури, а також можливостей задоволення читацьких вимог. За об'єкт були взяті різні вікові групи. Базою дослідження були визначені чотири різних за типами села, які розміщені в різних економіко-географічних зонах республіки (полісся, лісостеп, степ і Українські Карпати/).

Виходячи з мети дослідження, застосовувалась комплексна методика збирання матеріалу: стандартизоване опитування-інтерв'ю за місцем проживання "Місце книги і читання в системі засобів масової інформації і пропаганди", облік попиту в бібліотеці, книжкові закладки, відзиви про книги, аналізування документів бібліотечної статистики, а також матеріалів про стан масово-політичної і культурно-освітньої роботи в базових селах та ін.

Матеріали дослідження були опрацьовані в обчислювальному центрі і використані в доповіді члена-кореспондента АПН СРСР Чепелєва В.І. на республіканській науково-практичній конференції з питань дальшого розвитку бібліотечної справи в Українській РСР в світлі постанови ЦК КПРС "Про підвищення ролі бібліотек у комуністичному вихованні трудящих і науково-технічному прогресі" /5/, у виступах працівників науково-дослідного відділу на всеукраїнській науковій конференції "Проблеми читання і

формування людини розвинутого соціалістичного суспільства" /6/, на республіканській науково-практичній конференції, присвяченій 50-річчю утворення Союзу РСР /7/.

Державна республіканська бібліотека УРСР імені КПРС, Харківська наукова бібліотека імені В.Г.Короленка, Київський та Харківський інститути культури та майже всі обласні бібліотеки взяли участь у всесоюзному дослідженні "Книга і читання в житті радянського села", яке розглядало два комплекси проблем: поширеність читання на селі та соціальна роль сільської бібліотеки. Опитано 1054 сім'ї та 3343 чол., що становить близько 20 проц. загальносоюзної вибірки. Первинні матеріали дослідження були опрацьовані в Обчислювальному центрі і увійшли у видання Державної бібліотеки СРСР імені В.І.Леніна.

Дослідженням встановлено, що 93,2 проц. сільського населення прилучено до читання, 3/4 користуються трьома видами друкованих джерел /книгами, журналами, газетами/, що свідчить про сталі читацькі потреби переважної більшості трудівників села. 75 проц. читаючих користуються бібліотечними книгами. Молодь і діти охоплені читанням майже всі. Дані свідчать про наявність читацької атмосфери в сім'ях, яка сприятиме дальшому поширенню читання і друкованих джерел. Аналіз приводить до висновку про необхідність поряд з дальшим прилученням можливо-го контингенту сільських жителів до читання та бібліотек приділити серйозну увагу покращанню якісних характеристик читання: його інтенсивності, різносторонності та культури; постійно дбати про підвищення читацької активності сільського населення.

За матеріалами республіканського і-всесоюзного досліджень були підготовлені і заслухані виступи: "Поширення читання і друкованих джерел на селі", "Зміст читання жителів села", "Місце читання і книги в системі засобів масової інформації" на науково-практичній конференції Бібліотеки.

Матеріали досліджень мають велике практичне значення. Дослідниками зроблені відповідні висновки, які склали основу

підготовлених рекомендацій "Удосконалення поширення читання та пропаганди літератури на селі".

Одночасно Державна республіканська бібліотека для дітей проводила дослідження "Запити та інтереси дітей в галузі книги і читання, їх формування і задоволення в умовах сучасного села" /8/, яке показало, що охоплення читанням дітей віком від 8 до 15 років становить 99,8 проц., але відвідування і читаність залишаються низькими, особливо в шкільній бібліотеці. Діти читають переважно твори художньої, суспільно-політичної і науково-пізнавальної літератури. Особливим попитом користуються книги про В.І.Леніна, героїчний подвиг радянського народу в роки Великої Вітчизняної війни, зокрема про подвиги ровесників-піонерів та ін.

У даний час знаходяться в стадії розробки методичні рекомендації на допомогу дитячим бібліотекам і план впровадження наслідків дослідження в практику роботи бібліотек республіки.

Державною республіканською бібліотекою УРСР імені КПРС в 1971 році здійснено соціологічне дослідження "Запити наукових працівників і спеціалістів народного господарства на твори В.І.Леніна і літературу про його життя і діяльність" метою якого було удосконалення всього комплексу роботи з ленінською книгою, оперативне і максимальне задоволення запитів читачів на дану літературу.

Результати дослідження дозволили встановити соціально-демографічний склад наукових працівників і спеціалістів народного господарства, які вивчають ленінські твори, виявити особливості попиту на ленінську книгу різних категорій читачів, а також одночасно виявити, як задовольняється попит на ленінську літературу, зібрати пропозиції і побажання щодо дальшого удосконалення роботи Бібліотеки в цьому напрямі.

На основі даних дослідження в Бібліотеці складено план

і здійснено ряд заходів по дальшому удосконаленню обслуговування читачів ленінською книгою.

Матеріали дослідження нашли відображення у міжвідомчому збірнику "Бібліотекознавство та бібліографія" /9/.

Кафедра бібліотекознавства і бібліографії Харківського державного інституту культури на базі 18 бібліотек м.Харкова працювала над темою "Молодь і книга". При цьому ставилась мета - виявити особливості бібліотечного обслуговування працюючої молоді, роль бібліотек у підвищенні її культурно-технічного рівня.

Результати опрацювання і аналізу анкетних матеріалів, зібраних по м.Харкову, були викладені на науковій конференції кафедри бібліотекознавства і опубліковані в збірці /10/, на їх основі підготовлено учбовий посібник "Вивчення читацьких інтересів молодих робітників" /5 друк.арк./, який увійшов у видавничий план інституту.

Соціологічне дослідження "Бібліотека і соціалістичний виробничий колектив" проведено Київським державним інститутом культури ім.О.Є.Корнійчука. В результаті підготовлено до друку рукопис монографії "Заводская библиотека" /12 друк.арк./.

Республіканська бібліотека УРСР імені КПРС взяла активну участь у дослідженні "Ефективність рекомендаційної бібліографії в керівництві читанням", яке проводилося Державною бібліотекою СРСР імені В.І.Леніна. Зокрема, надавала допомогу базовим бібліотекам - Хмельницькій обласній ім.М.Островського, Старокостянтинівській районній Хмельницької області /11/ і Керченській центральній міській бібліотеці Кримської області.

Матеріали дослідження були надіслані для узагальнення в Бібліотеку СРСР імені В.І.Леніна і були використані у ряді статей, опублікованих у збірниках "Советское библиотечное дело" і "Советская библиография", у виступах на всесоюзній науково-практичній конференції "Сучасні проблеми розвитку рекомендаційної

бібліографії".

Підсумки вивчення ефективності рекомендаційної бібліографії використовувалися республіканською бібліотекою УРСР імені КПРС та обласними бібліотеками у науковій та організаційно-методичній роботі: було підготовлено і заслухано декілька доповідей і виступів на конференціях, семінарах, нарадах бібліотечних працівників України /12/, опубліковані статті /13-15/.

З метою поліпшення системи посібників рекомендаційної бібліографії на Україні складаються зведені перспективні плани випуску цих видань /16-17/.

Планується надалі удосконалення системи посібників рекомендаційної бібліографії, при цьому звертатиметься особлива увага на видання посібників на допомогу підвищенню кваліфікації робітників масових професій, а також на збільшення тиражів випуску бібліографічних видань, так як замовлення бібліотек Української РСР на посібники, що виходять у видавництві "Книга", задовольняються не повністю.

Науковою бібліотекою Київського державного університету розроблялася тема "Роль вузівської бібліотеки в самостійній роботі студентів". За наслідками дослідження опубліковано ряд робіт, директор Бібліотеки тов. Недоступ Н.М. захистила дисертацію "Научно-педагогические основы работы библиотек высших учебных заведений со студентами".

Єдина система бібліотечного обслуговування населення

Удосконаленню системи бібліотечного обслуговування населення сприяла розробка тем: "Перспективи розвитку фондів наукових бібліотек", "Стан, формування та використання фондів державних бібліотек району", "Склад і використання поточних надходжень літератури в масових бібліотеках республіки", "Проблема централізації бібліотечного обслуговування населення".

Інтенсивне зростання випуску наукової літератури і нагромадження в книгосховищах все більшої кількості книг, які мало запитуються і не використовуються, викликали настійну необхідність наукового вивчення закономірностей формування і використання фондів наукових бібліотек, науково-теоретичного обґрунтування перспектив їх розвитку і визначення ролі і місця фонду бібліотеки в загальнодержавній системі інформаційно-бібліографічного обслуговування.

Участь Державної республіканської бібліотеки УРСР імені КПРС у дослідженні теми "Перспективи розвитку фондів наукових бібліотек", яке проводилося у всесоюзному масштабі Державною бібліотекою СРСР імені В.І.Леніна, є однією з перших спроб комплексного вивчення фондів наукових бібліотек Української РСР.

При виборі баз дослідження враховувалися такі основні фактори: визначення загальної кількості бібліотек, які вивчалися, наявність бібліотек з різними за розміром книжковими фондами, особливості культурного і господарського профілю обласного центру, інтерес до питань вивчення фондів та ін.

Проведення дослідження у 8 обласних центрах забезпечило необхідну репрезентативність вибірки – охоплення 32 процентів обласних центрів.

У дослідженні за всією програмою в цілому взяли

участь універсальні і галузеві наукові бібліотеки 4-х обласних центрів республіки /Вінниця, Луцьк, Донецьк, Сімферополь/.

У галузевому аспекті вивчення фондів технічної літератури проводила Харківська державна наукова бібліотека ім.В.Г. Короленка, природничо-науковій – Одеська державна наукова бібліотека ім.С.М.Горького, літератури іноземними мовами – Івано-Франківська обласна і Дніпропетровська міська бібліотеки.

Книжкові фонди м.Києва вивчали республіканські наукові і галузеві наукові бібліотеки.

Всього в дослідженні взяли участь 48 універсальних і галузевих наукових бібліотек.

Обласні бібліотеки – учасники дослідження – провели велику роботу по збиранню, узагальненню і аналізу матеріалів за складом, рухом і використанням фондів. Особливо необхідно відзначити Донецьку і Кримську обласні бібліотеки, які ретельно, із знанням справи, у відповідності з методикою провели дану роботу.

За результатами дослідження в 1974 р. в м.Донецьку проведена обласна науково-практична конференція /18/ бібліотечних працівників на тему "Стан, використання і перспективи розвитку книжкових фондів наукових бібліотек". Учасники конференції відзначили важливість проведеної роботи, в результаті якої разом з вирішенням практичних і теоретичних завдань, бібліотеки-учасниці набули необхідні навички і досвід науково-дослідної роботи, опанували різноманітними методами вивчення книжкового фонду.

Видані матеріали конференції, зокрема рекомендації, прийняті нею, активно сприяють роботі бібліотек всіх систем і відомств по дальшому удосконаленню комплектування і організації книжкових фондів /19/.

З 1972 року Державна республіканська бібліотека УРСР

імені КПРС розпочала узагальнення матеріалів по республіці. Аналіз статистичного вивчення фондів обласних бібліотек, висновки і практичні рекомендації опубліковані у випуску "Перспективи розвитку фондів научних бібліотек УРСР" /20/, який включає зведені статистичні таблиці, що характеризують склад, рух та використання фондів 24 обласних бібліотек, і більш детальні дані про фонди чотирьох обласних бібліотек, учасників дослідження.

Результати дослідження були використані у виступах на республіканському стажуванні зав.відділами комплектування обласних бібліотек /21/, на науково-практичній конференції за підсумками науково-дослідної роботи Бібліотеки імені КПРС /1973 р./ і на Донецькій науково-практичній конференції бібліотечних працівників обласного центру /1974 р./, Підготовлено звіт по науково-дослідній темі "Джерела книгопостачання наукових і обласних бібліотек" /22/.

Основні висновки, пропозиції і рекомендації по формуванню і використанню фондів обласних бібліотек знаходяться в стадії підготовки. Одночасно Харківська і Одеська наукові бібліотеки готують випуски про склад і використання творів друку технічного і природничо-наукового комплексів.

Державна республіканська бібліотека УРСР імені КПРС в 1973 році закінчила дослідження перспектив розвитку своїх фондів, результати якого знайшли відображення у виступах на науково-практичній конференції за підсумками науково-дослідної роботи Бібліотеки /23-24/, а також в аналізі роботи бібліотек з літературою іноземними мовами /25/.

Харківська державна наукова бібліотека ім.В.Г.Короленка проаналізувала зміни обсягу свого фонду за роками, виявила його склад за змістом, видами видань, простежила надходження і списання літератури, проаналізувала обсяг книговидач за галузями знань. Статистичне та аналітичне вивчення книжкових фондів дало змогу визначити активну та пасивну частину фонду,

коефіцієнт ефективності використання окремих його частин, розробити рекомендації з питань комплектування та зберігання, переглянути профілі поточного комплектування фонду бібліотеки та підсобних фондів відділів, вжити заходів щодо заповнення прогалин у фонді.

Вивчення фонду періодичних видань 14 найкрупніших бібліотек м.Харкова допомогло поліпшити координацію передплати, передбачити головні напрямки комплектування журналами, прийняти рішення щодо їх перерозподілу.

Під час дослідження проблеми координації комплектування фондів наукових універсальних і спеціальних бібліотек м.Харкова були переглянуті методи організації координації, розширене коло бібліотек-учасниць, збільшена кількість галузевих груп, проведено ряд організаційних заходів, внаслідок чого була створена нова система координації комплектування бібліотек міста вітчизняною та іноземною літературою.

На протязі 1971-1973 років бібліотека працювала над темою "Використання читачами ХДНБ окремих видів спеціальної технічної літератури". За матеріалами дослідження складено науковий звіт, підготовлено статтю /23-27/.

Одеська державна наукова бібліотека ім.О.М.Горького за наслідками дослідження "Перспективи розвитку фондів наукових бібліотек" визначила хронологічні критерії для депозитарного зберігання та підготувала матеріал до збірника "Склад і використання творів друку в ОДНБ".

Республіканська наукова медична бібліотека в 1971 р. по 1974 р. провела вивчення теми "Стан і перспективи розвитку фондів РНМБ", за висновками якого підготовлені науковий звіт, статті, консультації.

Крім того, нагромаджений в ході дослідження матеріал дав можливість розробити ряд документів: тематичний план ком -

плектування Діфу РНМБ /28/, який є першою частиною оптимальної моделі фонду бібліотеки; інструкцію по виявленню і відбору літератури для депозитарного зберігання в РНМБ; схему ділення фонду за основними розділами медицини і рекомендації по обліку літератури, яка надходить до бібліотеки. В 1975 р. розпочато другий етап дослідження "Формування і використання фондів обласних наукових медичних бібліотек" /29/. Здійснено статистичне вивчення фонду, матеріали узагальнюються.

Впровадженню результатів дослідження в практику сприяли повідомлення на науково-практичних конференціях і нарадах працівників медичних бібліотек.

Авторським колективом ЦНБ АН УРСР за програмно-методичними матеріалами, розробленими проблемною комісією Бібліотечної Ради з природничих наук при Президії АН СРСР, здійснено багатоаспектне дослідження - "Закономірності формування фондів наукових бібліотек". За наслідками дослідження підготовлено науковий звіт /30/.

Зроблено висновки щодо необхідності уповільнення темпів росту фондів основного зберігання, посилення координації комплектування фондів бібліотеки з універсальними і галузевими науковими бібліотеками м. Києва, розширення кола видань тимчасового зберігання з урахуванням строків їх активного використання. Внаслідок чого переглянуто тематичний план комплектування фондів бібліотеки.

Втілення результатів вивчення в практику роботи бібліотеки сприятиме підвищенню ефективності формування та більш раціонального використання бібліотечних фондів.

В загальному плані дослідження, здійснюваного Бібліотекою СРСР імені В.І.Леніна, Державна республіканська бібліотека УРСР імені КПРС в 1971-1973 роках провела вивчення поточних надходжень літератури і ефективності їх використання в масових бібліотеках республіки.

Метою дослідження було: на основі аналізу придбаної масовими бібліотеками книжкової продукції дати її характеристику за галузями знань, типами видань і цільовим призначенням, тиражами, ціною та встановити, наскільки тематика книг, що видаються, їх тираж можуть задовольнити замовлення бібліотек, чи достатні розміри фінансування і які оптимальні критерії розподілу коштів.

Матеріали дослідження узагальнені в роботі "Состав и использование текущих поступлений литературы в массовых библиотеках республики" /31/, де зроблені висновки відносно точного комплектування бібліотек, розроблені пропозиції по дальшому удосконаленню практики комплектування новою літературою фондів масових бібліотек та інтенсифікації їх використання; підвищенню рівня організаційно-методичного керівництва в питаннях формування фондів; виданню та перевиданню і тиражуванню Держкомвидавом України літератури для масових бібліотек, а також по поліпшенню організації системи книгопостачання.

Одержані дані і висновки були використані при підготовці довідки "Про стан і перспективи розвитку книжкових фондів бібліотек республіки" для керівних органів, постанови колегії Міністерства культури УРСР /32/, виступів на науково-практичній конференції Бібліотеки імені КПРС "Поточні надходження та їх використання" /1974/, республіканському семінарі зав.відділами комплектування обласних бібліотек /33/, республіканській науково-практичній конференції /1974 р./ і на нараді директорів обласних бібліотек /1973 р./.

Київський інститут культури узагальнив матеріали дослідження по прогнозуванню розвитку фондів бібліотек з урахуванням координованого комплектування; розроблялись основні принципи депозитарного зберігання. Висновки і рекомендації висвітлені в статтях /34-35/.

Відділом обробки і каталогів Державної республіканської

бібліотеки УРСР імені КПРС в 1971-1975 рр, проведено дослідження за темою "Бібліотечно-бібліографічна класифікація та шляхи переведення на неї систематичних каталогів наукових бібліотек України".

За експериментальну базу була визначена Вінницька обласна бібліотека ім.К.А.Тімірязєва. Мета дослідження - надання теоретичної і організаційно-методичної допомоги бібліотеці по переведенню систематичного каталога на ББК.

Даний експеримент дозволив зробити певні висновки і розрахунки по впровадженню ББК у практику обласних бібліотек. Переведення систематичного каталога Вінницької обласної бібліотеки на ББК завершується.

Результатам дослідження присвячені статті у збірнику наукових праць Державної бібліотеки СРСР імені В.І.Леніна

"Проблеми внедрения библиотечно-библиографической классификации" /36-38/ і міжвідомчому республіканському збірнику /39/, які висвітлюють важливі питання централізованої систематизації і організації систематичних каталогів, розробки тематики в розділах ББК, характерної для республіки, проблему підвищення інформаційних якостей систематичного каталога, а також досвід переведення систематичного каталога Вінницької обласної бібліотеки на ББК.

Наукова розробка централізації бібліотечної мережі, як частини загальної проблеми "Єдина система бібліотечного обслуговування населення", стала результатом великої і серйозної діяльності органів культури, методичних центрів по удосконаленню бібліотечного обслуговування населення, упорядкуванню мережі масових бібліотек.

У відповідності з програмою, розробленою Державною бібліотекою СРСР імені В.І.Леніна, і плану роботи Всесоюзної проблемної комісії "Централізація сітки державних масових бібліотек" Державною республіканською бібліотекою УРСР імені КПРС

на протязі 1971-1972 років проводився експеримент по централізації державних масових бібліотек. Експериментальною базою в республіці було вибрано бібліотеки м.Севастополя, де створено дві самостійні централізовані системи на базі центральних міських бібліотек - для дорослих ім.Л.М.Толстого і для дітей ім.А.Гайдара.

Результати дослідження були узагальнені і схвалені постановою колегії Міністерства культури УРСР /40/.

У плані на 9-ту п'ятирічку передбачалося розширення меж експерименту в республіці і згідно постанови колегії Міністерства культури УРСР від 28.XII.1972 р. були підготовлені і розпочали функціонувати в 1973-1974 рр. ще 12 централізованих систем. Для надання допомоги бібліотекам республіки у переході на нові принципи організації мережі Республіканська бібліотека УРСР імені КПРС в 1973 року розпочала спеціальне видання "Централізація сети государственных массовых библиотек", якого вийшло вже 3 випуски.

Перший випуск /41/ містить матеріали із загальних організаційних питань перебудови роботи в умовах централізації.

В основу другого випуску /41/ складені матеріали підготовчого періоду переходу на централізацію бібліотек для дорослих і для дітей м.Севастополя. Випуск включає також документи, що регламентують роботу в нових умовах - програму проведення експерименту, положення про єдину централізовану систему, Статут і структуру системи, положення про відділи центральної бібліотеки, інструкцію "Шлях книги в процесі комплектування та обробки".

Третій випуск /41/ присвячений попереднім підсумкам експерименту по централізації державних масових бібліотек м.Севастополя, зокрема йдеться про методичне керівництво біб -

літками централізованої системи, організацію комплектування і обробки літератури в умовах централізації та бібліотечного обслуговування населення міста і ін.; вміщено інструкції, графік роботи бібліотеки-автомобіля, систему каталогів і карток централізованої системи.

Проводиться робота за темою "Централізація сітки бібліотек науково-дослідних установ АН УРСР". За розпорядженням Президії АН УРСР розроблено документ "Пропозиції про централізацію бібліотек наукових установ АН УРСР", в якому визначені основні напрями і методи централізації цих бібліотек, структура централізованої системи, заходи по матеріально-технічному забезпеченню реорганізації бібліотечної сітки АН УРСР. За матеріалами дослідження підготовлено статті /42-43/.

Розмах роботи по централізації свідчить про те, що дана проблема в наступній п'ятирічці буде одним з головних напрямів в бібліотечному будівництві на Україні.

Київським інститутом культури на підставі господарського договору з ДНІТБ СРСР закінчена робота над темою "Вивчення форм бібліотечного обслуговування промислових підприємств /НПО, ВТО/ і розроблено рекомендації по централізації бібліотек на підприємствах /НПО, ВТО/ та відображенню бібліотечної роботи в планах соціально-економічного розвитку таких підприємств. Зазначені рекомендації схвалено Львівським і Донецьким обкомами Компартії України, обласними профспілковими організаціями. Результати дослідження обговорено на республіканській науково-практичній конференції. На їх основі підготовлені статті в журнали "Советское библиотечное дело", "Библиотекарь", "Библиотечное дело та бібліографія", "Научно-техническая информация".

КДІК спільно з ЦНДІЕП видовищних, адміністративних і спортивних будівель і споруд ім.Б.С.Мезенцева здійснив роботу за темою "Бібліотека і архіви з автоматизованими системами виробничих процесів" /Пропозиції для проектування/.

В результаті розроблені класифікація бібліотек як об'єктів механізації і автоматизації, рекомендації по застосуванню системи передачі читацьких вимог із застосуванням телевізійних каналів зв'язку, а також по проектуванню бібліотек з механізованими і автоматизованими основними процесами.

Бібліотека і наукова інформація

У дослідженні проблеми "Бібліотека і наукова інформація" брали участі Державна республіканська науково-технічна бібліотека УРСР, Центральна наукова бібліотека АН УРСР, Державна республіканська бібліотека УРСР імені КПРС.

Проводячи фундаментальне дослідження "Розробка системи поточної бібліографічної інформації з питань техніки в республіці", очолюване Всесоюзним інститутом наукової і технічної інформації (ВІНІТІ), відділ науково-дослідної роботи ДРНТБ в 1971-1973 рр. розробив принципи і методи організації системи поточної бібліографічної інформації з питань техніки в республіці.

У 1972 р. підготовлені пропозиції по створенню підсистеми поточної бібліографічної інформації з міжгалузевих питань техніки в республіці і удосконаленню сигнальної бібліографічної інформації УкрНДІНТІ.

Продовженням роботи за темою ВІНІТІ стала участь ДРНТБ у розробці "Схеми узагальненого опису функціональної і організаційної структури республіканських органів НТІ".

Бібліотека, працюючи над визначенням функцій доведення інформації до споживачів, сформулювала основні принципи республіканської системи поточної бібліографічної інформації.

Конкретним впровадженням Упрактику інформаційної діяльності УкрНДІНТІ результатів дослідження стали підготовка

і видання покажчиків сигнальної бібліографічної інформації з міжгалузевої тематики - "Інформкомплекса". У кожному покажчику є "карта зворотного зв'язку". Дані видання користуються великим попитом у підприємств і організацій республіки. Тільки за 1975 р. видано по зворотному зв'язку близько 3 млн. стор. копій, а всього за 1973-1975 рр. /період видання сигнальної інформації/ - 5.260 тис. стор. копій.

Таким чином практика підтвердила дійовість наукових пропозицій ДРНТБ УРСР.

Одночасно ДРНТБ УРСР бере участь в розробці науково-дослідної теми УкрНДІНТІ "Оптимізація структури і визначення ефективності довідково-інформаційних фондів /ДІФ/ УкрНДІНТІ і ЦНТІ". Результатом дослідження стали конкретні пропозиції по комплектуванню фонду нормативно-технічної документації і промислових каталогів ДРНТБ, ЦНТІ, наукових бібліотек Міністерства культури і АН УРСР.

У 1973 році підготовлено проміжний звіт /44/ першого етапу вивчення фондів УкрНДІНТІ і розробки питань удосконалення їх структури.

За розділом "Удосконалення технологічних процесів роботи" в 1974 році вивчено стан і перспективи механізації бібліотечно-бібліографічних процесів у підрозділах ДРНТБ, НОП у бібліотеці; визначено оптимальні варіанти розміщення фондів; удосконалено керування процесів і операції роботи з НТД і ПК, розроблено більш досконалі облікові форми.

Крім того, вивчення стану роботи з нормативно-технічною документацією в територіальних ЦНТІ УРСР і ДРНТБ дало можливість підготувати пропозиції про розробку єдиної структури служб НТД в ЦНТІ, типову номенклатуру видань НТД, необхідних для міжгалузевих територіальних центрів інформації УРСР, з урахуванням координації в комплектуванні і використанні республіканського фонду

НТД. Запропоновано також централізувати комплектування і обробку республіканських технічних умов і стандартів.

Завершальним етапом дослідження ДРНТБ теми стали кодування і домашня обробка читацьких вимог, впроваджені в 1974 р. для введення в ЕОМ з метою багатоаспектного аналізу читацьких запитів.

У 1975 р. ДРНТБ розробляла тему УкрНДІНТІ "Система збирання, пошуку, обробки і поширення науково-технічної інформації в республіканських і міжгалузевих інформаційних органах, заснованих на використанні машинних методів" /по УРСР/, що забезпечило комплектування і обробку /кодування і систематизація/ матеріалів про передовий виробничий досвід УРСР для введення в ЕОМ. На протязі року передано у відповідні підрозділи УкрНДІНТІ 8 тис. інформаційних карт.

Державна республіканська бібліотека УРСР імені КПРС брала участь у централізованому соціологічному дослідженні "Бібліотека і наукова інформація", яке проводилося Державною публічною бібліотекою ім.М.Є.Салтикова-Щедрина /Ленінград/.

Підсумки дослідження і його рекомендації, що знайшли відображення в книзі "Спеціаліст - бібліотека - бібліографія" /45/, допомогли повніше виявити запити наукових працівників і спеціалістів народного господарства на літературу та взяти заходи для поліпшення їх обслуговування.

Матеріали вивчення були використані при складанні положення про місце обласної бібліотеки в системі науково-технічної інформації, при розробці наказу по Міністерству культури УРСР про інформаційно-бібліографічну роботу Центральної районної бібліотеки ім.М.О.Некрасова /м.Київ/.

У відповідності з координаційним планом Державного Комітету по науці і техніці при Раді Міністрів СРСР в 1972 р. за єдиною методикою, розробленою Бібліотекою СРСР імені В.І.Леніна, здійснено дослідження "Функції наукових і науково-технічних

бібліотек в єдиній системі науково-технічної інформації країни" Зібраний матеріал характеризує інформаційні ресурси мережі, потоки літератури, що надходять у бібліотеку, обсяг каталогізаційної роботи, структуру довідкового апарату, довідково-інформаційне обслуговування і запити читачів.

За наслідками дослідження складені пояснювальні записки, які визначають специфіку окремих показників, причини, що впливають на зміст структури, склад фондів і кількісні показники. Ці матеріали надіслано в ДЕЛ для узагальнення.

В ЦНБ АН УРСР багаторічний досвід інформаційно-бібліографічного обслуговування наукових працівників також узагальнювався і аналізувався з метою визначення основних напрямків по інформаційно-бібліографічному забезпеченню розвитку науки в Академії наук УРСР і наукової діяльності академічних установ.

Підсумки дослідження знайшли своє відображення в збірнику /46/ та в ряді статей /47-48/, а також на їх основі підготовлено проєкт "Положення об інформаційно-бібліографічному забезпеченні наукової діяльності Академії наук УРСР", схвалений вченою Радою ЦНБ і Бібліотечною Радою Президії АН УРСР та затверджений Президією АН УРСР.

Історія бібліотечної справи в УРСР

Помітно активізувалося дослідження загальнотеоретичного бібліотекознавства та історії бібліотечної справи в УРСР. Цьому сприяла робота проблемної Ради "Загальнотеоретичні проблеми бібліотекознавства. Історія бібліотечної справи", на засіданнях якої обговорюються найбільш актуальні питання і підсумки досліджень з історії бібліотечної справи на Україні.

Історична тематика традиційно розробляється великими бібліотеками республіки та інститутами культури.

У КДІК тов.Беляєва П.Х. захистила кандидатську дисер -

тацію з проблеми "Издание и распространение произведений В.И.Ленина на Украине в 1920-1925 гг." /49/.

Директор Державної республіканської бібліотеки УРСР імені КПРС Бабич В.С. підготував до обговорення роботу "Діяльність державних бібліотек Української РСР /1959-1970/", надруковано ряд статей /50-53/, що відображають розвиток мережі бібліотек, формування книжкових фондів, довідково-інформаційну роботу та ін.

Заслужовує на увагу дослідження ЦНБ АН УРСР "Міжна-родний книгообмін радянських наукових бібліотек. Становлення, сучасний стан і перспективи розвитку", при розробці якого використано багаторічний досвід ДБЛ, БАН СРСР, ЦНБ АН УРСР та ряду інших великих наукових бібліотек.

Результати дослідження знайшли своє відображення в монографії /54/, кандидатській дисертації, в ряді статей, а також у виступі на II Всесоюзній нараді-семінарі працівників міжнародного книгообміну і абонементів бібліотек СРСР /1973/. За матеріалами дослідження підготовлено і читається факультативний спецкурс в Київському державному інституті культури.

Підготовлено та передано до видавництва "Наукова думка" роботу з історії бібліотеки Києво-Могилянської Академії, в якій, зокрема, досліджено історію формування і структуру книжкових фондів, роль бібліотеки в науково-педагогічній діяльності Академії, її внутрідержавних і зовнішньо-культурних зв'язках в ХУП-ХІХ ст. За темою опубліковано ряд статей /55-57/.

Серйозну увагу вивченню історії бібліотечної справи приділяють інститути культури. Зокрема, Харківський, який підготував навчальний посібник "История библиотечного дела на Украине /1917-1932/" /58/.

Київський інститут культури підготував до друку збірник матеріалів "История библиотечного дела на Украине до 1917

года".

Частішими стали публікації підсумків досліджень цього напрямку у міжвідомчому збірнику "Бібліотекознавство та бібліографія", зокрема, про ставлення і розвиток сільських бібліотек України, про бібліотечне обслуговування населення сільської місцевості /59-60/, про відображення питань бібліотечної справи в республіці на сторінках історичної літератури /61-62/.

Посилив увагу до історії бібліотечної справи "Український історичний журнал". Зокрема, в ньому була опублікована робота Олійниченко О.К. "Створення книжкових фондів бібліотек на Україні в 1917-1920 рр." /63/.

Продовжується активне дослідження історії української бібліографії. ХДІК досліджував історію української дореволюційної бібліографії. Зокрема, в книзі "Історія української бібліографії" /64/ узагальнено бібліографічний досвід, показано розвиток бібліографії в умовах суспільно-політичних, економічних і культурних змін.

Вчена Рада КДІК рекомендувала до друку навчальний посібник "Библиография украинской художественной литературы и литературоведения". Завершена дисертація "Библиография периодических изданий УССР",

У ЦНБ АН УРСР тов.Гольденбергом Л.І. була підготовлена і в 1971 році видана монографія /65/, що вміщує короткий історичний нарис розвитку науково-дослідної бібліографії художньої літератури і літературознавства на Україні, висвітлює питання теорії і методики літературознавчої бібліографії і накреслює перспективи її дальшого розвитку та удосконалення. На основі цієї роботи автор захистив кандидатську дисертацію. У цій же бібліотеці підготовлена та захищена Сороковською С.В. кандидатська дисертація з радянської історичної бібліографії /67/, опубліковані статті в збірнику "Советская библиография" та "Українському історичному журналі", прочитані доповіді на кон -

ференції "Актуальніе вопросы ретроспективной библиографии научной литературы" /Л., БАН СССР. 20-23 ноября 1973 г./ та на Всесоюзній нараді з бібліографії другого ступеню /Петро - заводськ, жовтень 1974/.

З огляду науково-дослідної роботи великих бібліотек та інститутів культури УРСР видно, що центральне місце в ній в 1971-1975 рр. займало виконання завдань, накреслених рішеннями XXIV з'їзду КПРС.

Зроблено багато. Проте, аналіз показав, що є значні можливості інтенсифікувати вивчення питань бібліотекознавства та теорії бібліографії, поліпшити координацію зусиль різних бібліотечних установ у цьому напрямі, забезпечити високий науковий рівень керівництва бібліотечною справою.

У десятій п'ятирічці досліджуватимуться проблеми, які забезпечуватимуть виконання завдань, висунутих постановою ЦК КПРС /травень 1974 р./ і рішеннями XXV з'їзду КПРС, що мають вирішальне значення для удосконалення всієї системи пропаганди книги, для підвищення ролі радянських бібліотек у комуністичному вихованні трудящих, у прискоренні науково-технічного прогресу /68/.

Розвиток науково-дослідної роботи в бібліотечних установах республіки буде спрямований на розробку таких комплексних проблем: бібліотека як ідеологічна і науково-інформаційна установа; теоретичні і практичні питання єдиної системи бібліотечного обслуговування населення; бібліотечно-бібліографічні ресурси інформації; автоматизація і механізація основних бібліотечно-бібліографічних процесів; розробка наукових принципів єдиної загальнодержавної системи пропаганди книги; розвиток досліджень в галузі теорії бібліографії і історії бібліотечної справи.

Великі і відповідальні завдання стоять перед Радою по координації науково-дослідної роботи в галузі бібліотеко -

знавства і бібліографії при Міністерстві культури УРСР і проблемними Радами: скоординувати зусилля науково-дослідних колективів на оперативні Пошуки оптимального вирішення завдань, висунутих рішеннями XXV з'їзду КПРС.

Науково-дослідні колективи, в першу чергу, повинні підвищити якість досліджень, їх теоретичну глибину і практичну спрямованість, особливу увагу при цьому приділити розробці науково-обґрунтованих рекомендацій, які сприятимуть поліпшенню практичної діяльності бібліотек.

Сьогодні з особливою гостротою стоїть завдання прискорити впровадження результатів дослідження в практику діяльності бібліотек республіки, використовуючи для цього усі можливі форми: методичні посібники, рекомендації, статті, наукові конференції та ін.

Список літератури

1. Про заходи по організації виконання постанови Ради Міністрів УРСР від 29 листопада 1972 р. № 548 "Про хід виконання плану науково-дослідних робіт і використання досягнень науки і техніки в народному господарстві УРСР". Постанова колегії Міністерства культури УРСР від 28 грудня 1972 р. В зб.: Матеріали по організації і координації науково-дослідної роботи в галузі бібліотекознавства і бібліографії Української РСР К., 1973, с.1-3. /Держ.респ.б-ка УРСР ім.КПРС/.
2. Матеріали по організації і координації науково-дослідної роботи в галузі бібліотекознавства і бібліографії Української РСР. Вип.2. К., 1974. 14 с. /Держ.респ.б-ка УРСР ім.КПРС/.
3. Зведений перспективний план науково-дослідної та науково-методичної роботи великих бібліотек та бібліотечних вищих навчальних закладів /факультетів/ Української РСР на 1971-1975 рр. К., 1971. 40 с. /Держ.респ.б-ка УРСР ім.КПРС/.
4. Книга і читання в житті сучасного села. Основні положення програми та документація комплексного соціологічного дослідження. К., 1971. 81 с. /Держ.респ.б-ка УРСР ім.КПРС/.
5. Чепелев В.І. Тенденції розвитку науково-дослідної роботи в галузі бібліотекознавства та бібліографії. Виступ на респ.наук.-практич.конф. в питань дальшого розвитку бібліотечної справи в Українській РСР в світлі постанови ЦК КПРС "Про підвищення ролі бібліотек у комуністичному вихованні трудящих і науково-технічному прогресі" /груд.1974 р./ - В зб.: Бібліотеки - скарбниці знань. К., Політвидав України, 1975, с.123-132.
6. Вовченко Л.И. Книга и чтение в жизни современного украинского села. Выступление на сов.науч.конф. "Проблемы чтения и формирования человека развитого социалистического общества". К., 1973. 15 с. /Гос.респ.б-ка УССР им.КПСС. Машинопись/.
7. Вовченко Л.И. Место книги и чтения в системе средств массовой информации и пропаганды. Выступление на науч.-практич.конф., посвященной 50-летию создания Союза ССР, К., 1972. 14 с. /Гос.респ.б-ка УССР им.КПСС. Машинопись/.
8. Запити та інтереси дітей в галузі книги і читання. Їх формування і задоволення в умовах сучасного села. Основні положення програми та документація комплексного соціологічного дослідження. К., 1971. 74 с. /Держ.респ.б-ка для дітей УРСР/.

9. Головкина К.Д. Попит науковців на твори В.І.Леніна та літературу про нього. - "Бібліотекознавство та бібліографія". X., 1972, вип.12, с.11-15.

10. Красножон С.М. Твори В.І.Леніна та література про нього в читанні робітничої молоді. - "Бібліотекознавство та бібліографія". X., 1971, вип.10, с.11-16.

11. Рекомендательная библиография в массовых библиотеках, Сб. статей с передовым опытом. М., "Книга", 1971, с.16-18.

12. Бабич Є.К. Удосконалення системи рекомендаційних бібліографічних посібників на Україні та їх використання в справі керівництва читанням. - В кн.: Інформаційно-бібліографічне обслуговування - на рівень сучасних вимог, К., 1972, с.62-79.

13. Бабич Є.К. Питання розвитку рекомендаційної бібліографії на Україні. - "Бібліотекознавство та бібліографія". X., 1972, вип.13, с.50-60.

14. Бабич Є.К. Бурхливе море книжкове. /Проблеми і пропозиції/. - "Соц.культура", 1971, № 3, с.38.

15. Шпилько Р.Ф. Деякі підсумки дослідження ефективності використання рекомендаційної бібліографії в роботі з читачами. /Виступ на респ.наук.-практич.конф. в м.Хмельницькому, Верес.1971 р./ - В кн.: Інформаційно-бібліографічне обслуговування - на рівень сучасних вимог. К., 1972, с.80-87.

16. Зведений перспективний план розвитку рекомендаційної бібліографії Української РСР на 1971-1975 рр. К., 1971, 16 с.

17. Зведений перспективний план розвитку рекомендаційної бібліографії в Українській РСР на 1976-1980 рр. К., 1975. 16 с.

18. Научно-практическая конференция по формированию и использованию фондов научных библиотек. - "Сов.библиотечное дело", 1975, № 1, с.99-100.

19. Перспективы развития книжных фондов научных библиотек областного центра /предварительные итоги исследования, проведенного в 1970-1973 гг. в научных библиотеках г.Донецка/ Донецк, 1974. 181 с.

20. Перспективы развития фондов научных библиотек УССР. Предварительные результаты исследования. Вып.1. К., 1973. 36 с. /Гос.респ.б-ка УССР им.КПСС/.

21. Книжкові фонди - на службу виробництву, науці і культурі. К., 1973. 77 с. /Держ.респ.б-ка УРСР ім.КПРС/.

22. Отчет по научно-исследовательской теме "Источники книгоснабжения научных и областных библиотек УССР", К., 1975. 38 с. /Гос.респ.б-ка УССР им.КПСС. Машинопись/.

23. Смирнова Л.М. Використання основного фонду Державної республіканської бібліотеки УРСР ім.КПРС, К., 1973. 12 с. /Держ.респ.б-ка УРСР ім.КПРС. Машинопис/.

24. Строкон Ю.В. Використання фондів іноземної літератури в бібліотеках республіки. К., 1973. 12 с. /Держ.респ.б-ка УРСР ім.КПРС. Машинопис/.

25. Работа в литературе иносезными мовами. - В зб.: Работа бібліотек України в 1972-1973 рр. К., 1974, с.121-137.

26. Лиманська О.К. Вивчення складу та використання фонду наукової бібліотеки. - "Бібліотекознавство та бібліографія", Х., 1974, вип.14, с.58-64.

27. Использование фонда технической литературы в ХГНБ. /Научный отчет по материалам исследования/. Х., 1975. 80 с.

28. Оптимальная модель справочно-информационного фонда РНМБ МЗ УССР, ч.1. Тематический план комплектования. К., 1975. 43 с. /РНМБ/.

29. Динамика формирования и использования фондов областных научных медицинских библиотек Украины, К., 1975. 20 с. /РНМБ/.

30. Научный отчет по теме: Изучение закономерностей формирования фондов научных библиотек. К., 1976. 91 с. /ЦНБ Акад.наук УССР/.

31. Состав и использование текущих поступлений литературы в массовых библиотеках республіки, Материалы исследования. К., 1976. 53 с. /Гос.респ.б-ка УССР им.КПСС/.

32. Про стан та заходи до поліпшення комплектування книжкових фондів державних масових бібліотек республіки. По-станова колегії Міністерства культури УРСР від 31 жовт.1973р. 7 с.

33. Вайсбарг В.М. Актуальні питання комплектування та використання книжкових фондів обласних бібліотек. - В зб.: Книжкові фонди - на службу виробництву, науці і культурі. К., 1973, с.3-14.

34. Перспективи розвитку і критерії комплектування бібліотечних фондів. - "Культура і життя", 1972, 23 лип.

35. Деякі проблеми комплектування бібліотечних фондів. - "Соц.культура", 1971, № 8, с.26-27.

36. Гузенко Е.С. Опыт применения ББК в библиотеках Украины. - Проблемы внедрения ББК. Сб. науч. трудов. М., 1973, вып.1, ч.1, с.56-66.

37. Тезикова Е.А. Разработка национальной украинской тематики на основе БК. Там же, ч.П, с.28-35.

38. Костюкова И.И. Опыт перехода на таблицы Библиотечно-библиографической классификации. /Винницкая обл. б-ка им. К.А.Тимирязева/. Там же, 1974, вып.2, с.101-106.

39. Тезикова О.О. і Костюкова І.І. Проблема докорінного поліпшення систематичних каталогів обласних бібліотек України. "Бібліотекознавство та бібліографія". Х., 1975. Вип.17. /У видавництві/.

40. Про розширення експерименту по централізації сіт - ки державних масових бібліотек. Постанова колегії Міністерства культури УРСР від 28 грудня 1972 р. К., 1972. 8 с.

41. Централизация сети государственных массовых библиотек. К., 1973-1974, вып.1-3. /Гос.респ.б-ка УССР им КПСС/.

42. Шимченко Ф.З., Николаева Т.В. К вопросу о централизации библиотек научных учреждений Академии наук Украинской ССР, - В кн.: Проблемы централизации работы библиотек Академии наук союзных республик. Сб. науч. трудов. М., 1975, с.14-23.

43. Малолетова Н.И. Основные принципы и задачи централизованного комплектования зарубежной литературой фондов научных библиотек Академии наук Украинской ССР. - В кн.: Оптимизация традиционных форм библиотечно-библиографической работы библиотек Академии наук СССР и Академии наук союзных республик. М., 1974, с.32-38.

44. Промежуточный отчет по теме 150-29-1 /150-29-2/. Оптимизация структуры и определение эффективности справочно-информационных фондов /СИФ/ УкрНИИТИ и ЦНТИ. К., 1973. 74 с.

45. Специалист - библиотека - библиография. М., "Книга", 1971. 446 с.

46. Информационно-библиографическое обеспечение научно-исследовательской работы в Академии наук УССР. К., 1975. /Машинопись/.

47. Гутянський С.К. Інформаційне забезпечення науки і ЦНБ АН УРСР. - "Вісник АН УРСР", 1972, № 11, с.54-61.

48. Зюба Л.А. Информационно-библиографическое обеспечение научных исследований в области общественных наук библиоте-

ками Академии наук УССР. - В кн.: Информационно-библиографическое обслуживание читателей библиотек Академии наук СССР и Академий наук союзных республик, М., 1975, с.55-68.

49. Беляева П.Х. Издание и распространение произведений В.И.Ленина на Украине в 1920-1925 гг. Автореф. дис. на соиск.учен.степени канд.ист.наук. Сдесса, 1974, 34 с. /Одес. гос.ун-т им.И.И.Мечникова/.

50. Бабич В.С. Развитие библиотечного дела в Украинской ССР. - В кн.: Ленинская национальная политика и развитие библиотечного дела в СССР. М., 1973, с.58-65,

51. Бабич В.С. Розвиток бібліографічної справи на Україні як здійснення ленінської національної політики. - "Бібліотекознавство та бібліографія", Х., 1972, вип.13, с.29-43.

52. Бабич В.С. О перспективах развития библиотечного дела в союзных республиках. Украинская ССР. - "Библиотеки СССР", К., 1972, вып.53, с.12-17. /Библиотечное дело в девятой пятилетке/.

53. Бабич В.С. Здобутки і прагнення. /Про розвиток бібліотечної справи на Україні/. - "Соц.культура", 1971, № 2, с.10-11.

54. Бакулин К.Д. Международный книгообмен советских научных библиотек. Принципы организации, ведения и условия дальнейшего развития. К., "Наукова думка", 1974, 130 с.

55. Сотниченко П.А. Библиотека Киево-Могилянської академії. Філософські джерела. - В кн.: Від Вишинського до Сквореди. /З історії філософської думки на Україні XVI-XVIII ст./, К., 1972, с.47-54.

56. Сотниченко П.А. Історія бібліотеки Києво-Могилянської Академії та її міжнародні і міжнародні культурні зв'язки. К., 1975. 222 с. /ЦНБ АН УРСР. Машинопис/.

57. Сотниченко П.А. З історії філіалу Центральної наукової бібліотеки АН УРСР. - "Укр.іст.журнал", 1974, № 6, с.108-112.

58. История библиотечного дела на Украине /1917-1932гг/. Учебное пособие. Х., 1975. 208 с. /Харьковский ин-т культуры/.

59. Гімальдінова З.В. Становлення і розвиток сільських бібліотек України в перше десятиріччя радянської влади. - "Бібліотекознавство та бібліографія", Х., 1972, вип.12, с.55-62.

60. Гімальдінова З.В. Бібліотечне обслуговування на селення сільських місцевостей України в дожовтневий період. - "Бібліотекознавство та бібліографія", X., 1971, вип. II, с. 43-51.

61. Тамм Є.П. Бібліотечна справа в Українській РСР в історичній літературі початку 30-х - середини 50-х років. "Бібліотекознавство та бібліографія", X., 1972, вип. 12, с. 129-137.

62. Тамм Є.П. Бібліотечна справа на Україні в історичній літературі /1956-1966 рр./. - "Бібліотекознавство та бібліографія", X., 1972, вип. 13, с. 110-120.

63. Олійниченко О.К. Створення книжкових фондів бібліотек на Україні в 1917-1920 рр. - "Укр. іст. журнал", 1973, № 5, с. 85-88.

64. Корнейчик І.І. Історія української бібліографії. Дожовтневий період /нариси/. X., Кн. палата УРСР, 1971. 374 с.

65. Гольденберг Л.І. Українська радянська літературна бібліографія. К., "Наукове думка", 1971, 179 с.

66. Гольденберг Л.И. Украинское советское литературоведение и проблемы развития его информационно-библиографических основ /1918-1969/. Автореф. дис. на соиск. учен. степени канд. филол. наук. К., 1970, 28 с.

67. Сороковская С.В. Украинская советская историческая библиография. Ее становление, развитие и задачи. Автореф. дис. на соиск. учен. степени канд. ист. наук. К., 1971. 28 с.

68. Сводный план научно-исследовательской работы по библиотековедению, библиографии и истории книги крупных библиотек и институтов культуры Украинской ССР на 1976-1980 гг. К., 1975. 20 с. /Держ. респ. б-ка УРСР ім. КПРС/.

З М І С Т

Вступ	I
Книга і читання в житті радянського суспільства	3
Єдина система бібліотечного обслуговування населення	9
Бібліотека і наукова інформація	18
Історія бібліотечної справи в УРСР	21
Список літератури	26

Ротатор ДРБ УРСР імені КПРС.

Зам.32

Тир.100

Підписано до друку

12.07.76 р.

